

LIPIEC-SIERPIEŃ 2021

„Monitor Koreański” omawia i komentuje najważniejsze wydarzenia związane z aktualną sytuacją polityczną, gospodarczą i społeczną w Korei Południowej, ze szczególnym naciskiem na działania Korei Południowej w regionie Europy Środkowej oraz relacje międzykoreańskie.

DR JOANNA BECZKOWSKA

OŚRODEK SPRAW AZJATYCKICH
UNIwersytet ŁÓDZKI

MONITOR KOREAŃSKI

LIPIEC-SIERPIEŃ 2021

WYCOFANIE SIĘ AMERYKAŃSKICH WOJSK Z AFGANISTANU ROZBUDZIŁO DEBATĘ NA TEMAT BEZPIECZEŃSTWA

Amerykańska decyzja i jej konsekwencje w postaci przejęciu kraju przez Talibów wywołało wiele debat związanych z bezpieczeństwem narodowym – zarówno w kwestii możliwego napływu uchodźców, jak i w odniesieniu do Korei Północnej. W Korei Południowej pojawiły się obawy o wycofanie się amerykańskich wojsk z Półwyspu Koreańskiego oraz brak gotowości Seulu na samodzielną obronę przed potencjalnym zagrożeniem ze strony KRLD.

I. WYDARZENIA SZCZEBŁA CENTRALNEGO

1 lipca: Burmistrz Gyeonggi rozpoczął kampanię prezydencką. Lee Jae-myung z Partii Demokratycznej ogłosił, że będzie ubiegać się o partyjną nominację w wyborach prezydenckich. Według sondaży jest to jeden z najsilniejszych kandydatów, tuż obok byłego prokuratora generalnego Yoon Seok-youla.

1 lipca: Zgromadzenie Narodowe przyjęło ustawę umożliwiającą wypłacenie rekompensat małym przedsiębiorcom. Dzięki nowym przepisom sektor małych i mikro przedsiębiorstw może liczyć na rekompensaty strat związanych z pandemią COVID-19 oraz innymi zakaźnymi chorobami. Nowe przepisy obejmują tylko straty poniesione od momentu wprowadzenia prawa.

19 lipca: prezydent Moon Jae-in nie weźmie udziału w otwarciu Igrzysk Olimpijskich w Tokio. Błękitny Dom poinformował, że głowa państwa nie uda się do Tokio. Spodziewano się, że będzie to okazja do organizacji szczytu z udziałem prezydenta Moon Jae-in oraz premiera Suga Yoshihide. Według Błękitnego Domu obie strony nie doszły do „wystarczającego porozumienia”, aby zorganizować takie spotkanie. Ostatni oficjalny szczyt z udziałem Prezydenta Korei Południowej i Premiera Japonii odbył się w grudniu 2019 roku.

24 lipca: Zgromadzenie Narodowe przyjęło dodatkowy budżet na walkę ze skutkami pandemii COVID-19. Jest to drugi dodatkowy budżet przyjęty w tym roku. Decyzja o zwiększeniu środków na walkę z ekonomicznymi skutkami pandemii związana jest z czwartą falą COVID-19. Liczba zakażeń wymusiła

wprowadzenie w niektórych częściach kraju czwartego (ostatniego) stopnia środków zapobiegawczych. Środki z dodatkowego budżetu mają trafić zarówno do przedsiębiorców, jak i gospodarstw domowych o najniższych dochodach.

30 lipca: Yoon Seok-youl wstąpił do największej partii opozycyjnej. Były prokurator generalny Yoon Seok-youl, który cieszy się poparciem opinii publicznej w czasie konfliktu z Ministerstwem Sprawiedliwości został przyjęty do Partii Siła Narodu (PPP). Przystąpienie do opozycji odbyło się miesiąc po tym, jak były Prokurator ogłosił chęć startu w wyborach prezydenckich.

5 sierpnia: produkcja szczepionek ma stać się jednym ze strategicznych sektorów. Prezydent Moon Jae-in oświadczył, że w przeciągu najbliższych czterech lat Korea Południowa ma stać się jednym z państw produkujących najwięcej szczepionek przeciwko COVID-19. Rozwój szczepionek ma stać się jednym z kluczowych strategicznych obszarów technologicznych w kraju, obok półprzewodników i akumulatorów. Oprócz produkcji szczepionek zagranicznych koncernów, Korea Południowa rozpoczęła fazę klinicznych testów własnego preparatu, który miałby wejść do komercyjnego obiegu w pierwszej połowie 2022 roku. Aby zwiększyć możliwości produkcyjne rząd zamierza wprowadzić odpowiednie ulgi podatkowe oraz finansowe wsparcie centrów badawczych.

13 sierpnia: prezydent Moon Jae-in nazwał zwolnienie warunkowe *de facto* lidera Samsunga „decyzją w interesie narodowym”. W dzień zwolnienia z aresztu Lee Jae-yonga, wiceprezesa Samsunga, prezydent Moon Jae-in przerwał milczenie, uznając decyzję Ministerstwa Sprawiedliwości za działanie „w interesie narodowym”. Prezydent przyznał, że zdaje sobie sprawę z podzielonej opinii publicznej i poprosił o zrozumienie: Ministerstwo uznało „sytuację gospodarczą kraju i warunki światowej gospodarki w obliczu przedłużającej się pandemii COVID-19” za czynniki leżące u podstaw decyzji.

14 sierpnia: prezydent Moon Jae-in ponowił obietnice rozwiązania sporu historycznego dotyczącego „kobiet-pocieszycielek”. W 2017 administracja Moon Jae-ina wyznaczyła 14 sierpnia dniem pamięci ofiar przemocy seksualnej w trakcie japońskiej okupacji. W tym roku ze względu na czwartą falę pandemii COVID-19 prezydent Moon Jae-in wygłosił jedynie przemówienie online. Podczas wystąpienia Prezydent obiecał „kontynuować wysiłki” na rzecz rozwiązania sporu historycznego. Warto zauważyć, że w przemówieniu nie padła zapowiedź wznowienia rozmów z Japonią na ten temat.

15 sierpnia: w Seulu wprowadzono zakaz zgromadzeń w Dzień Wyzwolenia ze względu na czwartą falę pandemii COVID-19. Dniu Wyzwolenia, kiedy Koreańczycy świętują odzyskanie niepodległości zwykle towarzyszą marsze

przeciwników rządu. W tym roku zastrzono środki bezpieczeństwa, aby pomimo zakazu zgromadzeń nie powtórzyła się ubiegłoroczna sytuacja, kiedy konserwatyści przeszli ulicami miasta bez zachowania wprowadzonych środków dystansu społecznego. Tak jak w ubiegłym roku święto odzyskania niepodległości było dla konserwatywnych aktywistów okazją do wezwania do impeachmentu prezydenta Moon Jae-ina.

17 sierpnia: liderzy Korei Południowej i Kazachstanu zgodzili się wzmocnić strategiczne partnerstwo. W Seulu odbył się szczyt z udziałem prezydentów Moon Jae-ina i Kasym-Żomarta Tokajewa. Podczas spotkania zgodzono się, aby „pogłębić strategiczne partnerstwo” w wielu sektorach, związanych przede wszystkim z czwartą rewolucją przemysłową, zdrowiem oraz ochroną środowiska. Kazachstan stanowi jednego z największych partnerów handlowych Korei Południowej w Azji Centralnej, a współpraca z tym państwem wpisuje się w koreańską Nową Politykę Północną.

25 sierpnia: w Seulu odbył się szczyt mający na celu wzmocnienie relacji koreańsko-kolumbijskich. Szczyt z udziałem prezydentów Moon Jae-in oraz Ivana Duque został zaaranżowany przez stronę koreańską z okazji 10. rocznicy strategicznego partnerstwa oraz 70. rocznicy udziału Kolumbii w wojnie koreańskiej. Podczas spotkania obaj przywódcy przyjęli wspólne oświadczenie wskazujące kierunki rozwoju współpracy dwustronnej. W trakcie szczytu podpisano także szereg porozumień dotyczących współpracy w takich obszarach jak medycyna, kultura i rolnictwo, a także wydobycia szczątków kolumbijskich żołnierzy poległych w wojnie koreańskiej. Istotnym obszarem współpracy ma być także obrona narodowa: do tej pory Korea Południowa wsparła Kolumbię w tym zakresie przekazując pojazdy wojskowe oraz wsparcie technologiczne. Warto zauważyć, że w ostatnich latach znacząco wzrosła wzajemna wymiana handlowa między Kolumbią i Koreą Południową – wzrost ten został jednak zahamowany przez pandemię COVID-19.

26 sierpnia: Korea Południowa przyjęła prawie czterystu uchodźców z Afganistanu. Południowokoreańskie wojsko ewakuowało trzystu dziewięćdziesięciu jeden obywateli Afganistanu – współpracowników koreańskich instytucji, w tym ambasady i Koreańskiej Agencji Współpracy Międzynarodowej (KOICA) oraz ich rodzin. Rząd zdecydował przyznać ewakuowanym Afgańczykom specjalny status, inny niż „uchodźca”. Obywatele Afganistanu spędzą do ośmiu tygodni w specjalnym centrum w Jincheon ze względu na kwarantannę związaną z COVID-19 – kwarantanna obowiązuje wszystkich obcokrajowców przybywających do Korei, w tym studentów. Rząd przyznał Afgańczykom trzymiesięczne wize, które następnie będą mogły zostać

zamienione na wizy długoterminowe. Ponadto zapowiedziano, że rozważane jest przyznanie trwałej rezydentury osobom, które będą chciały zamieszkać w Korei Południowej. Prezydent Moon Jae-in nazwał działania rządu „spełnieniem moralnego obowiązku”.

31 sierpnia: partie polityczne zgodziły się przesunąć głosowanie nad kontrowersyjną ustawą medialną. Opozycja doszła do porozumienia z Partią Demokratyczną, aby przesunąć głosowanie nad ustawą, która ma przeciwdziałać fake newsom. Zaproponowana przez rządzącą partię ustawę, która wprowadzała kary na media w związku z publikowaniem fałszywych wiadomości wzbudziła gorącą debatę zarówno w kraju, jak i poza granicami. Przeciwnicy ustawy wskazywali, że narusza ona wolność słowa. Wobec krytyki Partia Demokratyczna zgodziła się przesunąć głosowanie na przyszły miesiąc, aby zaangażować się w polityczną oraz publiczną debatę na jej temat.

KOMENTARZ

Konserwatyści znów z problemami wizerunkowymi. Wydaje się, że „odrodzenie” największej konserwatywnej partii Siła Narodu dzięki osobie młodego lidera okazało się krótkotrwałe. Konflikt między Lee Jun-seokiem, a byłym prokuratorem generalnym Yoon Seok-youlem, który w lipcu zasilił szeregi partii doprowadził do kryzysu przywództwa. Yoon Seok-youl, do tej pory niezależny kandydat na prezydenta, cieszy się sporym poparciem – i oczekuje, że zostanie nominowany z ramienia partii. Wywołało to wewnętrzny spór o konieczność przeprowadzenia partyjnych wyborów kandydata. Partia jest wyraźnie podzielona na dwa obozy, a „chłodne” relacje między liderem i byłym prokuratorem nie pomagają: Yoon Seok-youl został przyjęty do Siły Narodu, gdy Lee Jun-seok był nieobecny w stolicy.

To nie jedyny problem opozycji. Komisja ds. Zwalczania Korupcji i Ochrony Praw Obywatelskich (ACRC) zidentyfikowała 13 domniemanych przypadków spekulacji nieruchomości z udziałem członków partii Siła Narodu. Wcześniej ta sama komisja ustaliła, że 12 członków rządzącej Partii Demokratycznej zajmowało się nielegalnymi transakcjami na rynku nieruchomości po aferze związanej z Korea Land and Housing Corporation (LH) w marcu. Był to wielki wizerunkowy cios dla rządzącej partii i odbił się na wynikach wyborów

uzupełniających. Teraz okazało się, że niezależnie od obozu, politycy są zamieszani w manipulacje na rynku nieruchomości. Oznacza to, że konserwatyści nie będą mogli kontynuować oskarżycielskiej narracji wobec partii rządzącej w tym zakresie – a ze względu na ogromne problemy z kupnem lub wynajmem mieszkań w dużych miastach, sprawa ta jest bardzo emocjonująca dla opinii publicznej.

Zwolnienie warunkowe „diedzica” Samsunga podzieliło opinię publiczną.

Wiceprezes Samsunga Lee Jae-yong na początku tego roku został skazany na karę dwa i pół roku pozbawienia wolności w związku z „kupieniem” poparcia byłej prezydent Park Geun-hye dla zdobycia poparcia rządu dla szybkiego przeniesienia władzy kierowniczej z ojca na syna w konglomeracie. W ostatnich miesiącach pojawiła się debata dotycząca możliwego ułaskawienia Lee Jae-yonga. Na początku sierpnia duża liczba grup obywatelskich wydała wspólne oświadczenie, sprzeciwiające się takiemu rozwiązaniu – zwracając uwagę, że ułaskawienie lub zwolnienie warunkowe byłoby „sprzeczne z antykorupcyjnymi obietnicami rządu Moon Jae-ina”. Ponownie pojawiła się krytyka konglomeratów oraz rządu, który niejednokrotnie podejmował decyzje sprzyjające największym koreańskim firmom i ich właścicielom. Jednocześnie z przeprowadzonego w lipcu sondażu wynikało, że przeważająca większość (70 procent ankietowanych) popierała ułaskawienie. Według Koreańskiej Federacji Przemysłowej (FKI) wyniki sondażu odzwierciedlały potrzebę gospodarczej odbudowy odczuwanej przez Koreańczyków – a Samsung ma odegrać w niej kluczową rolę poprzez inwestycje i tworzenie nowych miejsc pracy. W ostatnich miesiącach był to tak delikatny politycznie temat, że prezydent Moon Jae-in unikał ustosunkowania się w debacie i dopiero po decyzji Ministerstwa Sprawiedliwości zabrał głos.

Przyjęcie uchodźców spowodowało nową falę islamofobii. Ministerstwo Spraw Zagranicznych przekonywało, że przyjęcie Afgańczyków stanowi „moralną odpowiedzialność” – także w kontekście przynależności do społeczności międzynarodowej i koreańską „pozycję jako wiodącego narodu w dziedzinie praw człowieka”. Nie wszyscy Koreańczycy zgodzili się jednak z rządem, który po raz kolejny pokazał, że ma ambicje, aby Korea Południowa była postrzegana na arenie międzynarodowej jako średnie mocarstwo, angażujące się w globalne problemy. Tuż przed przyjęciem Afgańczyków do Błękitnego Domu wpłynęła petycja wyrażająca sprzeciw wobec przyjmowania uchodźców. W Korei Południowej ostatnią falę islamofobii wywołało przybycie na wyspę Jeju grupy Jemeńczyków ubiegających się o status uchodźcy w 2018 roku. Wywołało to szereg protestów, w których żądano deportacji Jemeńczyków-muzułmanów. Wyrażano wtedy obawy o wzrost przestępstw seksualnych oraz terroryzm.

Utożsamianie muzułmanów z terroryzmem oraz przemocą wobec kobiet jest silnie zakorzenionym stereotypem w Korei Południowej. Ponadto Koreańczycy obawiają się „fałszywych uchodźców”, którzy chcą dostać się do kraju w celach ekonomicznych, przywołując przykład Europy. Wbrew obawom Korei Południowej nie grozi fala uchodźców (przede wszystkim ze względu na położenie). Warto także zauważyć – w szerszym kontekście – że udzielanie statusu uchodźcy w Korei Południowej jest na bardzo niskim poziomie: w 2020 roku na 6684 podań złożonych do Ministerstwa Sprawiedliwości, status uchodźcy przyznano jedynie 69 osobom.

II. KOREA POŁUDNIOWA I EUROPA ŚRODKOWO-WSCHODNIA

1 lipca: koreańska firma specjalizująca się w oczyszczaniu powietrza i wody zamierza utworzyć lokalny oddział na Węgrzech. Firma Handung Cleantech ogłosiła, że zamierza otworzyć oddział na Węgrzech w celu pozyskania zamówień na instalacje oczyszczające – przede wszystkim od innych koreańskich firm produkujących baterie do samochodów elektrycznych.

7 lipca: SungEel Hitech otwiera drugi zakład recyklingu na Węgrzech. Koreańska firma specjalizująca się w recyklingu akumulatorów do samochodów elektrycznych otworzyła drugi zakład w Bátorterenye (komitat Nógrád). Inwestycja wyniosła ponad 25 milionów euro. Pierwszy zakład tej firmy działa na Węgrzech od 2019 roku (w mieście Szigetszentmiklós w Komitacie Pest). Głównym zadaniem nowego zakładu będzie utylizacja odpadów z fabryki baterii do samochodów elektrycznych Samsung SDI w sposób przyjazny środowisku. Firma jest zainteresowana staniem się liderem w tym zakresie na rynku europejskim i nie wyklucza otwarcia kolejnych zakładów na Węgrzech w najbliższej dekadzie.

9 lipca: współpraca w zakresie energetyki jądrowej była tematem rozmowy szefów MSZ Korei Południowej i Czech. Ministrowie spraw zagranicznych Chung Eui-yong oraz Jakub Kulhanek omówili kierunki dwustronnej współpracy. Strona koreańska przedstawiła zalety współpracy w zakresie energetyki jądrowej – przede wszystkim w kontekście budowy reaktora w miejscowości Dukovany. Natomiast szef czeskiego MSZ wyraził nadzieję na przyciągnięcie większej ilości koreańskich inwestycji, m.in.: w sektorze elektromobilności. Obie strony omówiły także współpracę w zakresie turystyki, gdy ustabilizuje się sytuacja pandemiczna.

13 lipca: KHNP dostarczy system chłodniczy do elektrowni jądrowej w Słowenii. Korea Hydro& Nuclear Power (KHNP) została wybrana jako dostawca nowego systemu chłodniczego w elektrowni jądrowej Krško. KHNP podczas realizacji projektu będzie odpowiadać za zarządzanie i kontrolę jakości, natomiast inna południowokoreańska firma, Mytech, zaprojektuje oraz wykona urządzenia. Prezes KHNP Chung Jae-hoon oświadczył, że realizacja projektu w Słowenii jest „przykładem rozszerzenia rynku eksportowego koreańskich technologii elektrowni jądrowych dzięki współpracy KHNP z sektorem małych i średnich przedsiębiorstw.” Chung Jae-hoon dodał, że zamierza kontynuować tę strategię podczas wchodzenia na zagraniczne rynki, co ma być szansą dla koreańskiego sektora MŚP.

18 lipca: SK Innovation otrzymała wart 90 milionów euro grant na dokończenie inwestycji na Węgrzech. Po dziesięciu miesiącach od wnioskowania Unia Europejska wydała zgodę na udzielenie przez rząd węgierski wsparcia inwestycji południowokoreańskiej firmy. Komisja Europejska oceniła, że wsparcie SK Innovation ma duży wpływ na rozwój gospodarczy i tworzenie miejsc pracy w zrównoważony sposób. Drugi zakład SK Innovation produkujący baterie do samochodów elektrycznych powstaje w mieście Komarom, a budowa ma być zakończona jeszcze w tym roku.

23 lipca: Korea Południowa dostrzegła boom na fotowoltaikę w Polsce. Koreańska Agencja Promocji Handlu i Inwestycji (KOTRA) opublikowała raport dotyczący budowy rynku paneli fotowoltaicznych w Polsce. W raporcie wskazano, że Polska ma intensywnie inwestować w przyjazną dla środowiska infrastrukturę energetyczną – i wszelkie pro-ekologiczne projekty powinny być atrakcyjne dla koreańskich firm. Szczególnie polecano rozważenie wejścia na rynek modułów fotowoltaicznych dedykowanych dla domów i mieszkań. W raporcie zwrócono uwagę także na potrzebę opracowania przez Polskę planu dywersyfikacji zakresu biznesu energetyki słonecznej, np.: o rozwój elektrowni fotowoltaicznych, co również może być płaszczyzną do współpracy z Koreą Południową.

29 lipca: strona koreańska wyraziła nadzieję na wzmocnienie współpracy dwustronnej. Przewodniczący Zgromadzenia Narodowego Park Byeong-seok spotkał się w ambasadorem Polski Piotrem Ostaszewskim, aby omówić możliwości wzmocnienia dwustronnej współpracy. Korea Południowa wyraziła żywe zainteresowanie ścisłą współpracą przy konstrukcji i obsłudze Centralnego Portu Komunikacyjnego. Koreańskie firmy są także zainteresowane projektami związanymi z komunikacją miejską, jak przetargi na tramwaje. Przewodniczący Zgromadzenia Narodowego wskazał także sektor obronności jako posiadający duży potencjał do współpracy, szczególnie w zakresie czołgów.

5 sierpnia: KHNP została dostawcą elektrowni jądrowej w Rumunii. KHNP wygrała przetarg na dostawę transformatorów do elektrowni jądrowej Cernavoda. Podobnie jak w przypadku elektrowni w Słowenii, KHNP odpowiada za zarządzanie, a materiały wykona koreańska firma z sektora MŚP Iljin Electric. Współpraca z elektrownią Cernavoda będzie mieć charakter stały, gdyż dostarczane elementy wymagają konserwacji i wymiany.

10 sierpnia: Czechy wyraziły sprzeciw dla deportacji obywateli Korei Północnej z Chin. Rzeczniczka czeskiego MSZ Eva Davidova przedstawiła południowokoreańskim mediom stanowisko Pragi w kwestii uchodźców z KRLD. Czeskie MSZ wezwało Chiny do przestrzegania międzynarodowych konwencji i udzielania schronienia obywatelom KRLD, a nie ich deportację w obliczu łamania praw człowieka w Korei Północnej. Czechy wyraziły również niezadowolone w związku z wprowadzeniem w Korei Południowej zakazu dystrybucji antypółnocnokoreańskich ulotek przez granicę.

III. RELACJE MIĘDZYKOREAŃSKIE

22 lipca: prezydent Moon Jae-in poszukiwał poparcia dla wznowienia dialogu z KRLD podczas spotkania z Wicesekretarz Stanu USA. Prezydent zwrócił się z prośbą o wzmocnienie starań na rzecz wznowienia dialogu między Waszyngtonem i Pjongjangiem podczas wizyty wicesekretarza stanu Wendy Sherman w Seulu. Strona amerykańska wyraziła natomiast nadzieję na bliską współpracę między sojusznikami w kwestii północnokoreańskiej. Wicesekretarz oświadczyła także, że poruszy tę sprawę w trakcie wizyty w Pekinie, poszukując chińskiego poparcia dla wznowienia dialogu i denuklearyzacji KRLD.

27 lipca: kanały komunikacyjne między obiema Koreami zostały ponownie uruchomione. Korea Północna ponownie otworzyła kanały komunikacyjne z Koreą Południową. Były one zamknięte przez Pjongjang od ponad roku, jako znak protestu przeciwko antypółnocnokoreańskim ulotkom. Błękitny Dom z zadowoleniem przyjął tę decyzję, wyrażając nadzieję na rozwój dwustronnych relacji i procesu pokojowego.

29 lipca: zorganizowanie spotkań rozdzielonych rodzin w formie wideokonferencji zostało wskazane jako kluczowy międzykoreański projekt. Błękitny Dom oświadczył, że organizacja spotkań rozdzielonych w wyniku wojny koreańskiej rodzin jest obecnie kluczowym projektem międzykoreańskim. Ostatnie spotkanie rozdzielonych rodzin zostało

zorganizowane w sierpniu 2018 roku jako rezultat szczytu z udziałem prezydenta Moon Jae-in i przewodniczącego Kim Jong-una. W sierpniu odbyło się posiedzenie Narodowej Rady Bezpieczeństwa, mające na celu omówienie możliwości poprawy relacji międzykoreańskich po ponownym otwarciu kanałów komunikacyjnych.

10 sierpnia: Kim Yo-jong potępiła manewry wojskowe z udziałem Stanów Zjednoczonych i Korei Południowej. Siostra przewodniczącego Kim Jong-una nazwała manewry „aktem zdrady” dla relacji międzykoreańskich. Wojskowe ćwiczenia zostały także określone mianem „najintensywniejszego wyrazu wrogiej polityki Waszyngtonu wobec Pjongjangu”. Kim Yo-jong zagroziła także „wyciągnięciem konsekwencji” wobec Seulu.

11 sierpnia: Błękitny Dom zaprzeczył potajemnej umowie z KRLD. W odpowiedzi na spekulacje wysnute przez byłego prokuratora generalnego Yoon Seok-youla, Błękitny Dom zaprzeczył jakoby ponowne uruchomienie kanałów komunikacyjnych z KRLD było rezultatem potajemnej ugody z Pjongjaniem. Ponadto opinia publiczna została poinformowana o braku odpowiedzi KRLD na codzienne komunikaty (co miało miejsce przed zerwaniem komunikacji) na znak protestu przeciwko wspólnym manewrom wojskowym ze Stanami Zjednoczonymi.

23 sierpnia: Waszyngton wyraził poparcie dla międzykoreańskich projektów związanych z pomocą humanitarną. W Seulu odbyło się spotkanie specjalnego wysłannika USA ds. Korei Północnej Sung Kima z jego południowokoreańskim odpowiednikiem Noh Kyu-dukim. Efektem dyskusji na temat współpracy wobec KRLD było zapewnienie poparcia dla projektów humanitarnych, w tym za pośrednictwem organizacji międzynarodowych. Warto zauważyć, że pomimo gotowości sojuszników do udzielenia KRLD pomocy w walce z pandemią, Pjongjang niezmiennie odmawia przyjęcia szczepionek czy środków ochrony. Obie strony rozmawiały także o sytuacji w Afganistanie, a Waszyngton zapewnił o niezmiennym stanowisku w kwestii obrony Korei Południowej.

27 sierpnia: Korea Północna nie wznowiła kontaktu z Koreą Południową po zakończeniu manewrów wojskowych. Ministerstwo ds. Zjednoczenia poinformowało, że KRLD nadal odmawia odpowiedzi na próby połączenia się przez wojskowe kanały komunikacyjne. Ministerstwo oświadczyło, że pomimo dwutygodniowego braku kontaktu, kolejne próby będą podejmowane.

30 sierpnia: KRLD zagroziła wzmoceniem „militarnego odstraszenia” wobec Stanów Zjednoczonych i Korei Południowej. MSZ Korei Północnej wydało

oświadczenie krytykujące zakończone amerykańsko-południowokoreańskie manewry wojskowe. KRLD zapowiedziała wzmocnienie własnej obrony, aby „przeciwdziałać i usuwać wszelkie zagrożenia zewnętrzne”. W odpowiedzi południowokoreańskie Ministerstwo ds. Zjednoczenia uznało krytkę za „zgodną z wcześniejszymi oświadczeniami Kim Yo-jong”. Jednocześnie podkreślono, że Seul będzie kontynuować wysiłki, aby nie dopuścić do eskalacji napięcia na Półwyspie Koreańskim.

KOMENTARZ

Północnokoreańska gra tym razem nie wpłynęła na rządowe decyzje w kwestii manewrów wojskowych. Manewry wojskowe między Stanami Zjednoczonymi i Koreą Południową były okazją dla Pjongjangu do „przetestowania” administracji Moon Jae-ina. Najpierw z inicjatywy przewodniczącego Kim Jong-una wznowiono kanały komunikacyjne, by potem je zamrozić w ramach protestu przeciwko manewrom. Północnokoreańskie groźby okazały się jednak niewystarczające, aby wymusić na Seulu odwołanie ćwiczeń. Warto zauważyć, że do tej pory taka polityka odnosiła skutek – północnokoreańskie groźby doprowadziły do uchwalenia przepisów prawnych zakazujących dystrybucji antypółnocnokoreańskich ulotek – i to pomimo sprzeciwu społeczności międzynarodowej. Jeszcze na początku sierpnia wspólne manewry stały pod znakiem zapytania – w Partii Demokratycznej nastąpił rozłam w tej kwestii; część polityków popierała zmniejszenie skali manewrów, aby uniknąć ewentualnej eskalacji napięcia. Drugi obóz popiera jednak twardsze stanowisko, oparte przede wszystkim o współpracę ze Stanami Zjednoczonymi. Rozłam widoczny jest także w opinii publicznej – pojawia się coraz więcej głosów potępiających zbyt uległą postawę rządu wobec północnokoreańskich groźb. Związane jest to z rosnącą wiarą w siłę bliskiej współpracy z Waszyngtonem w kwestii denuklearyzacji KRLD.

Wyjście USA z Afganistanu – szansa czy zagrożenie dla kwestii północnokoreańskiej? Decyzja o wycofaniu amerykańskich wojsk z Afganistanu wywołała mieszane reakcje w Seulu. Część specjalistów wskazała, że wycofanie się z Bliskiego Wschodu pozwoli Waszyngtonowi skupić się na Azji Wschodniej – Chinach i Korei Północnej. Jest to oczekiwane przez administrację Moon Jae-ina, której zależy na jak najszybszym powrocie do negocjacji między Waszyngtonem i Pjongjaniem. Jednocześnie pojawiły się obawy o zaangażowanie Stanów Zjednoczonych w sojusze – i możliwym wycofaniu amerykańskich wojsk z Półwyspu Koreańskiego, co dla wielu Koreańczyków jest gwarantem

bezpieczeństwa. Odwoływano się także do przypadków Wietnamu i Iraku, wskazując, że priorytetem dla południowokoreańskiego rządu powinno być zbudowanie wystarczających sił militarnych, aby bezpieczeństwo kraju nie opierało się wyłącznie na sile Stanów Zjednoczonych. Nadzieje na ponowne skupienie się na kwestii denuklearyzacji KRLD wydają się jednak płonne: decyzja o wycofaniu się z Afganistanu nie była rezultatem rozwiązania problemów związanych z bezpieczeństwem na Bliskim Wschodzie, a konsekwencje – zajęcie kraju przez Talibów jedynie stworzyły nowe wyzwania dla Waszyngtonu. Choć kwestia Korei Północnej zdaje się istotna dla administracji Bidena, nie stanowi sprawy priorytetowej.

**OŚRODEK SPRAW
AZJATYCKICH**
Uniwersytet Łódzki

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

